

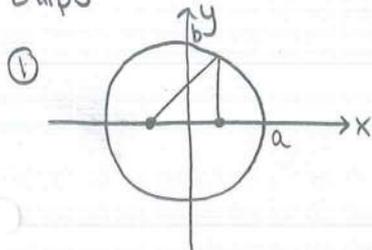
Föreläsning 5

Ex. Bestäm skärningspunkt mellan cirkeln $(x+1)^2 + (y-2)^2 = 6$ och linjen $y = x + 1$

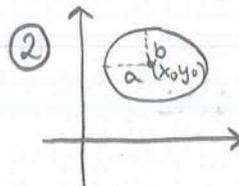
Lösning: skärningspunkt (x, y) uppfyller

$$\begin{cases} (x+1)^2 + (y-2)^2 = 6 \\ y = x + 1 \end{cases} \quad \text{ger: } \begin{aligned} (x+1)^2 + (x+1-2)^2 &= 6 \\ &= x^2 + 2x + 1 + x^2 - 2x + 1 = 6 \\ &= 2x^2 = 4 \\ x^2 &= 2 \end{aligned} \quad \begin{cases} x = \pm\sqrt{2} \\ y = \pm\sqrt{2} + 1 \end{cases}$$

Ellips

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

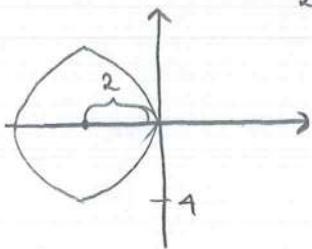

$$\frac{x-x_0}{a^2} + \frac{y-y_0}{b^2} = 1$$

Ex. Rita kurvan $4x^2 + 16x + y^2 = 0$

Lösning: $4(x^2 + 4x) + y^2 = 0$ kvadratkomplettera x parantesen

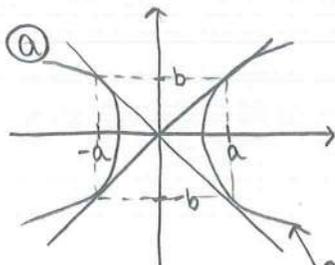
$$\Rightarrow \frac{(x+2)^2}{2^2} + \frac{y^2}{4^2} = 1 \quad \text{som är en ellips.}$$

$$(x_0, y_0) = (-2, 0)$$

$$a = 2 \quad b = 4$$

③ Hyperbel

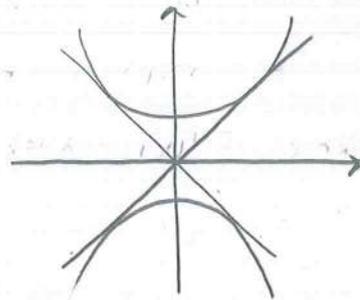

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$$

$$\frac{x}{a} \pm \frac{y}{b} = 0$$

assymptoter

②

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = -1$$

$$\frac{x}{a} \pm \frac{y}{a} = 0$$

Föreläsning 2015-09-16 Kapitel 7 Funktioner

Definition av en funktion

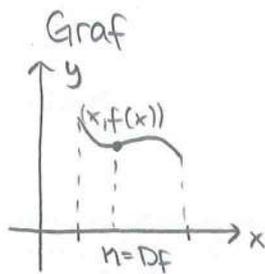
Ex. $f(x) = x + 3$ $0 \leq x \leq 1$ är en funktion som avbildar varje $x \in [0, 1]$ på $f(x) = x + 3$

Def 7.1 En funktion f definierad i en mängd M är en avbildning som avbildar varje $x \in M$ på ett tal $f(x)$.

Anm. ① Mängden M kallas definitionsmängden av funktionen f , och betecknas

$$D_f = M$$

② Alla bilder $f(x)$ bildar värdemängden $V_f = \{f(x); x \in D_f\}$

OBS! detta är ej en graf.
ett x-värde kan svara mot två olika $f(x)$ värden.

Sammansatta funktioner

$g \circ f$ - sammansatt funktion

ex $f(x) = 3 \sin(x+1)$
 $g(x) = \sqrt{x \cdot \ln x}$

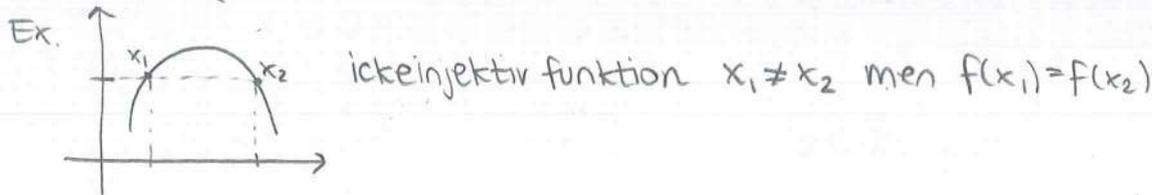
$$g \circ f(x) = \sqrt{3 \sin(x+1) \cdot \ln(3 \sin(x+1))}$$

$$f \circ g(x) = 3 \sin(x \sqrt{x \cdot \ln x} + 1)$$

Invers

Def. Funktionen $f(x)$ sägs vara injektiv om $x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$

Ex. $f(x) = \frac{1}{2}$ $1 < x < 3$ är ickeinjektiv funktion

Injektiv funktion: Ger olika $f(x)$ -värden för olika x .

f^{-1} är inversfunktionen till f . $x = f^{-1}(y)$ i D_f

f^{-1} är en avbildning som avbildar varje $y \in V_f$ på x i D_f .

- ① $D_{f^{-1}} = V_f$ Definitionsmängden för f^{-1} är värdemängden för f .
- ② Man brukar skriva $f^{-1}(x)$ istället för $f^{-1}(y)$

Def 7,4 - 7,6

- ① f kallas växande om $x_1 \leq x_2$ då $f(x_1) \leq f(x_2)$
- ② f kallas strängt växande om $x_1 < x_2$ då $f(x_1) < f(x_2)$
- ③ f kallas jämn funktion om $f(-x) = f(x)$ ex. $f(x) = x^2$ jämn funktion
- ④ f kallas udda funktion om $f(-x) = -f(x)$ ex. $f(x) = x^{2n-1}$ potensen är ett udda tal.